

תכנון לשוני-פמיניסטי בישראל: שינויים מכוונים במערכת המין הדקדוקי בעברית

עינת גז

בעשורים האחרונים חלים שינויים חברתיים, בעיקר בארצות המערב, הקשורים לשוויון מגדרי. בעקבות אותם שינויים נעשים מהלכים שמטרתם לשנות שימושי לשון מינניים (סקסיטיים) בכוונה לשנות את היחס השלילי של החברה כלפי נשים. הניסיונות המכוונים "לתקן" את השפה ולשנות בה אלמנטים מינניים מכונים בעולם "תכנון לשוני-פמיניסטי" (Feminist language planning).

הרצאתי תעסוק בנושא "תכנון לשוני-פמיניסטי בישראל", שהוא גם נושא של עבודת המחקר הנוכחית שלי. תחילה אסביר מדוע אני מציעה לאמץ את הטרמינולוגיה העולמית ולייחד את המונח "תכנון לשוני-פמיניסטי בישראל" רק לנושאים הקשורים לאקטיביזם פמיניסטי שנועד להנחיל שינויים במערכת המין בשפה העברית. לשם כך אעמוד על הקשר בין התחום הסוציולינגוויסטי "לשון ומגדר" ובין התת-תחום "תכנון לשוני-פמיניסטי", ואתאר את התפתחותו של האחרון בעולם בכלל ובישראל בפרט.

מטרתהעל של המחקר שלי היא לסקור את השינויים המכוונים העולים במסגרת התכנון הלשוני-פמיניסטי בישראל מנקודת מבט סינכרונית, לאפיין אותם ולקבוע את מידת היקלטותם בקרב דוברי עברית. בהרצאה אסביר את המטרה ואציג את השאלות הנגזרות ממנה. כמו כן אתאר את שלבי המחקר, ואביא דוגמאות שיבהירו את האופן שבו אני מתכוונת לענות על השאלות בשלבים השונים. אסיים את הרצאתי בסיכום מאפייני המחקר שלי, בתרומתו ובחשיבותו.